

Norges Jeger-
og Fiskerforbund

Tap av natur

Arealpress ved energiutbygging og hyttebygging og konsekvensene for naturmangfoldet

Øyvind Fjeldseth

NJFF og stans av tapet av natur

- Handler om å sikre viltets og fiskens leveområder og sikre en langsiktig forvaltning av naturgrunnlaget
- Nedfelt i handlingsprogrammet
- Resolusjon om å stanse naturtapet landsmøtet 2021
- Konkretisert i flere enkeltvedtak
 - Landsmøtet
 - Forbundsstyret

Handlingsprogrammet 2022-2027

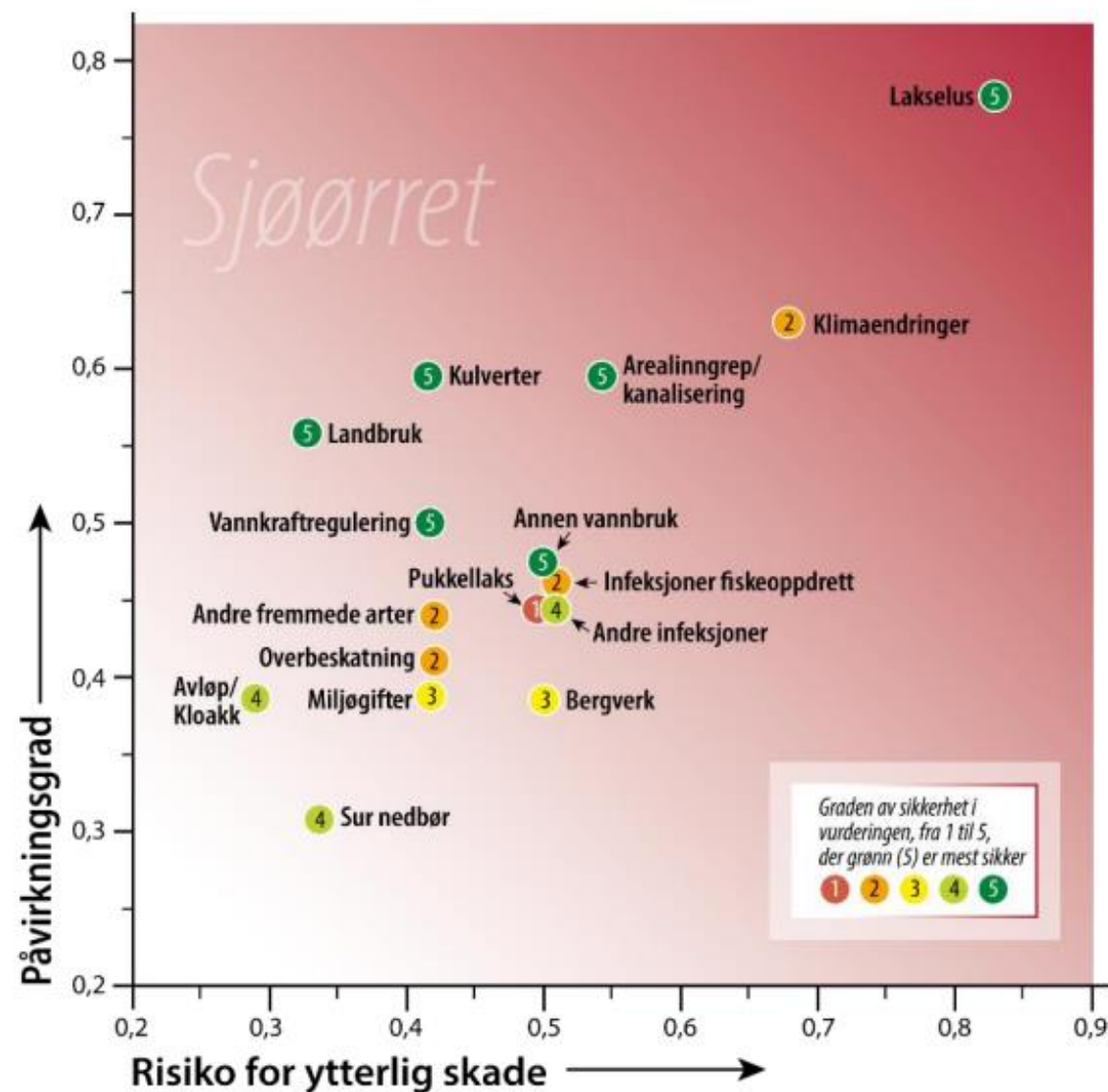
Hovedmål: NJFF skal ta et tydelig miljøansvar

Delmål:

- Miljøatsingen skal integreres som en naturlig del i relevant virksomhet
- Medvirke til bærekraftig arealforvaltning for å minimere tap av naturmiljø
- NJFF skal øke organisasjonens natur- og miljøkompetanse
- NJFF skal jobbe for en utvikling av fornybar energi som ikke raserer naturmiljøet
- Tilrettelegge og stimulere til lokale og nasjonale miljøaktiviteter
- NJFF skal skape gode rollemodeller med en tydelig miljøprofil
- NJFF skal stimulere til bærekraftig forbruk og utvikling av miljøvennlige produkter innenfor jakt, fiske og friluftsliv
- Opprettholde og videreutvikle samarbeidet med andre organisasjoner i forhold til miljø
- Utfordre dagens vilt- og fiskeforvaltning med oppdatert klimakompetanse

Natur under press – hva kan vi ta tak i?

- Klimaendringer påvirker naturen
- Inngrep medvirker til tap av natur – forsterker effekten av klimaendringer
 - Energiutbygging
 - Hyttebygging
 - Samferdstiltak/infrastruktur
 - Et skogbruk tilpasset mer og villere nedbør
- Arealendringer er viktigste påvirkningsfaktor for trua arter
 - Da rødlista for arter ble framlagt i 2021 viste Artsdatabanken til at 9 av 10 truede arter var påvirket av arealendringer

Energiutbygging

Må håndtere klimautfordringene og samtidig stanse tap av natur

- Tap av natur har alltid konsekvenser for vilt og fisk og ofte for jakt og fiske

NJFFs politikk:

- Nei til vindkraftutbygging i norsk natur
 - Nærvindanlegg i allerede bebygde og regulerte områder
- Vassdragsvernet må bestå
- Følge opp vilkårsrevisjoner
- Rammer for økt energiproduksjon
 - Oppgradering av eksisterende kraftverk
 - Satsing på havvind
 - Satsing på ENØK
 - Bedre utnyttelse av potensial i sol, jordvarme mm
- Gode rammer og prosesser for all planlegging og gjennomføring av ny utbygging

Ivareta viltets og fiskens og jegerens og fiskerens interesser

Hvorfor nei til vindkraftutbygging på land

- Tap av natur
 - Betydelige inngrep
 - Forringer viltets leveområder
 - Hensynet til utøvelse av jakt
 - Store krav til infrastruktur – veinettet
 - Iskast
 - Støy
 - Landskapsmessig forringelse
- Rendyrke rollen - ivareta viltets og fiskens og jegerens og fiskerens interesser

Press på utbygging av fornybar energi

- Fortsatt politiske diskusjoner om utbygginger i vernede vassdrag
- Åpnet for nye søknader for utbygging av vindkraft på land
- Vil ha mer vannkraftutbygging, inkl. opprustning evt med utvidelser
- Havvind - i gang med prosesser for igangsettelse av både flytende og bunnfast havvind
- Rapport fra Energikommisjonen

Mer av alt – raskere

Energikommisjonens rapport

- Rapport fra Energikommisjonen – «Mer av alt – raskere»
- Stort press på mer utbygging av fornybar kraft
- Saksbehandlingstider skal betydelig ned
 - Vanskelig å gjennomføre gode konsekvensutredninger
 - Flerårige undersøkelser kreves ofte, men umuliggjøres
 - Dårlige prosjekter kan få konsesjon
 - Utfordrende mht å gjennomføre prosesser som er godt tilrettelagt for medvirkning og involvering
 - Vil natur- og friluftslivshensyn bli ivaretatt?

«Mer av alt – raskere»

- Vindkraft på land
 - Nærvindanlegg
 - Legger til rette for mer utbygging
- Havvind
 - Viktig å komme raskt i gang
 - Ønsker tilrettelegging langs hele kysten
- Solkraft
 - Ønsker mer helhetlig politikk for etablering av solkraft
 - Bygninger
 - Bakkeanlegg
- Energieffektivisering
- Vannkraft
 - Mer regulerbar vannkraft - effektkjøring
 - Opprustning/utvidelser av eldre kraftutbygginger
 - Press mot kravet om minstevannføring ved vilkårsrevisjoner

Hyttebygging – viktig faktor for tap av natur

- Det er over 450 000 hytter/fritidsboliger i Norge
- På oppdrag fra Kommunal og distriktsdepartementet har NINA kartlagt tomtereserver for fritidsboliger
 - Arealreserven i gjeldende kommuneplaner og reguleringsplaner er på 1479 km²
 - Berører strandsonen, skogsområder og fjell, deriblant villreinområder
- Hyttebygging inn mot og i villreinens leveområder med tilhørende bruk og ferdsel er en utfordring i flere av villreinområdene.

Kvalitetsnorm for villrein og klassifiseringsrapporten – hva skjer nå?

- Klassifiseringsrapporten for de ti nasjonale villreinområdene ble lagt fram 25. april i år
 - Ingen av de ti områdene oppnådde god kvalitet
 - 4 områder fikk middels kvalitet og ble godkjent
 - 6 av områdene fikk dårlig kvalitet og ble ikke godkjent
- Dårlig kvalitet på delnormen for menneskelig aktivitet en fellesnevner for områdene som fikk dårlig og middels kvalitet
- Alvorlig signal – tiltak påkrevet
 - Vi har bedt om fellesmøte med politisk ledelse i fire departementer
 - Viktig med fokus på hvordan vi alle kan bidra

Aktuelle tiltak

- NJFF stiller krav til arealforvaltning
 - Klarere nasjonale forventninger fra regjeringen til kommunal og regional planlegging om ivaretagelse av villreinen
 - Mer bindende regionale planer
 - Innsigelse er en sikkerhetsventil og et viktig virkemiddel – må styrkes
 - Behov for statlige planretningslinjer for hyttebygging – en veileder gir ikke grunnlag for å fremme innsigelse
 - Kommunene bør pålegges å foreta en planvask av gamle planer –
 - Bør etableres en statlig støtteordning for å finansiere dette arbeidet

Aktuelle tiltak

- Viktig med lokalt/regionalt engasjement i arealforvaltningen
- Regionlag i NJFF følger opp arbeidet med tiltaksplaner
- Se på hvordan vi som jegere og fiskere kan bidra

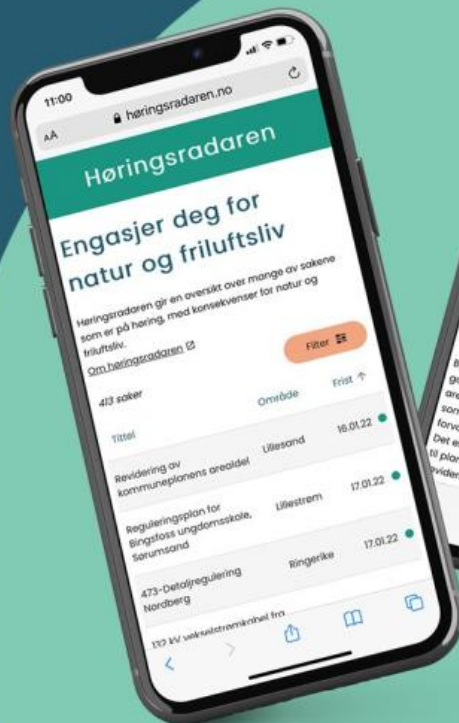

Press på videre utbygging – hvordan følge opp

- Lokalforeninger og regionlag
 - følge med/opp enkeltsaker når nye søknadsprosesser starter opp
 - prioritere
 - Samarbeid med FNF og evt. andre organisasjoner
 - Involvere Hvalstad når behov
- Hvalstad
 - Sikre gode rammebetingelser
 - Regelverk
 - Politiske beslutninger
 - Følge opp prinsipielle enkeltsaker

HØRINGSSAKER MED KONSEKVENSER FOR NATUR OG FRILUFTSLIV DER DU BOR

Forum for natur og miljø (FNF) – viktig samarbeidspartner

- Besitter kunnskap og kompetanse
- Viktig for å legge til rette for engasjement i plansaker mm
- Samarbeide, men ikke usynliggjøre
- Krever engasjement også fra regionlagene
- Lokalkunnskap og kompetanse om våre interesser er alltid viktig
- Rendyrke roller
 - Ivareta viltets og fiskens og jegerens og fiskerens interesser

